

Forskningsinstituttene fellesarena FFA

OM STRUKTURMELDINGEN OG SAMARBEID MED UH SEKTOREN

NARMA konferansen
13. april 2015

Agnes Landstad
daglig leder FFA

FFA

- Øke forståelsen for forskning og forskningsbasert innovasjon:
 - få flere bedrifter og etater til å etterspørre og investere i FoU
 - synliggjøre nytteverdi og resultater av FoU
- Arbeide for:
 - en mer helhetlig norsk instituttpolitikk
 - bedre rammebetingelser for instituttene
- Et kompetanseorgan for medlemmene

FFAs medlemsinstitutter

- 48 forskningsinstitutter som er kvalifisert for basisbevilgning gjennom Forskningsrådet
- Teknisk-industrielle, primærnæring, regionale institutter, samfunnsfaglig, miljøinstitutter
- 6300 årsverk (2013)
- 8,7 mrd kr i omsetning, derav 1,2 mrd fra utlandet (2013)
- 10% basisfinansiering

Samfunnsoppdraget

"Forskningsinstituttene skal bidra med forskning av høy kvalitet og relevans til anvendelse i næringsliv, forvaltning og samfunnet for øvrig."

Norsk instituttsektor

- Utfører 25 % av norsk FoU
- Står for 41 % av norsk EU-forskning
- 40% av forskerårsverkene har PhD
- 10% av PhD-kandidatene er knyttet til inst.
- 44% av Forskningsrådets midler
- 0,66 publikasjonspoeng pr forskerårsverk
- Bindeledd mellom grunnforskning og brukere
- Involverer bedrifter og off.virksomheter i EU-forskning

Struktur i instituttsektoren - dynamisk

- Miljøinstituttene
- Primærnæringsinstituttene
- Samfunnsvitenskapelige institutter
 - Nasjonale
 - Regionale
- Tekniskindustrielle institutter

Forskningsinstituttene fellesarena, FFA alle institutter med statlig basisbevilgning

- **Miljøinstitutt**
 - CICERO
 - NIBR 13%
 - NIKU
 - NILU
 - NINA
 - NIVA
 - TØI
 - NERSC
- **Primærnæring**
 - Bioforsk 20%
 - Nofima
 - NILF
 - Skog og lands.
 - Bygdeforsk
 - SINTEF FH
 - VI
- **Samf.vit. nasj**
 - CMI 11%
 - FAFO
 - FNI
 - PRIO
 - ISF
 - NIFU
 - SINTEF TS
 - SNF
 - NUPI
 - NTNU-samf.
 - Frischsent.
 - UniRes R
- **Samf.vit. reg. 4%**
 - Agderforskning
 - Møreforskning
 - Nordlandsf.
 - Tr.lag FoU
 - NORUT Alta
 - NORUT Tromsø S
 - IRIS Samfunn
 - Telemarkf.
 - Vestlandsf.
 - Østlandsf.
 - Østfoldforsk.
- **Tekn.-ind. 51%**
 - CMR
 - IFE
 - NGI
 - NORSAR
 - Marintek
 - NR
 - NORUT Nar.
 - NORUT Tro.
 - IRIS
 - SINTEF E.
 - SINTEF P.
 - SINTEF
 - TEL-TEK
 - UniRes C

2013 : 6.300 av, 8,7 mrd oms., 10% bas. b., 17% NFR, 64% oppdr. inkl 14% int.

Politiske signaler

Meld.St.18. 2012-2013 *Lange linjer* - *kunnskap gir muligheter*

- Regjeringen uttalte at det ikke bør gjøres vesentlige endringer i norsk instituttpolitikk
- Stortinget sluttet seg til at instituttsektoren fyller sin rolle og oppnår gode resultater

22.04.2015

Forskningsrådet om struktur

«Forskningsrådet vil bidra til at forskningsinstituttene **styrker og videreutvikler sin særegne rolle i forsknings- og utviklingsystemet** – som tilbyder av forskning av høy kvalitet og relevans til anvendelse i næringsliv, forvaltning og i samfunnet for øvrig».
 (Mål, Instituttsektoren – Utkast Forskningsrådets strategi 2014-2018)

Strukturmeldingen om forskningsinstitutter

"Regjeringen vil støtte strukturelle endringer i instituttsektoren der de kan bidra til å heve kvaliteten, hvis initiativet er forankret ved instituttene selv."

Strukturmeldingen: Kvalitetsgevinst

- Vurdere kravene til basisfinansiering etter tre år
- SAKS-midler
- Øremerkede rekrutteringsstillinger

«Regjeringen mener det er potensial for kvalitetsgevinster ved tetter samarbeid innenfor og på tvers av disse sektorene enn hva som skjer i dag.» (Meld.St.18 (2014-2015))

Strukturerende tiltak fra Forskningsrådet

Basisfinansiering

kvantitative kvalifiseringskrav:

- Struktur: 20 forskerårsverk
- Relevans: Andel oppdragsforskning (25%)
- Konkurransen NFR og EU: Andel bidragsforskning (10%)
- Kvalitet: Publisering (1/3 av gj.snitt på arenaen)

Årlig gjennomgang - søknader, kvalifisering

Fra 2015: UNI Research

Største differensierende eller finansieringskriterier for instituttene innenfor utvalgsgjennomgangen

Strukturerende tiltak fra Forskningsrådet

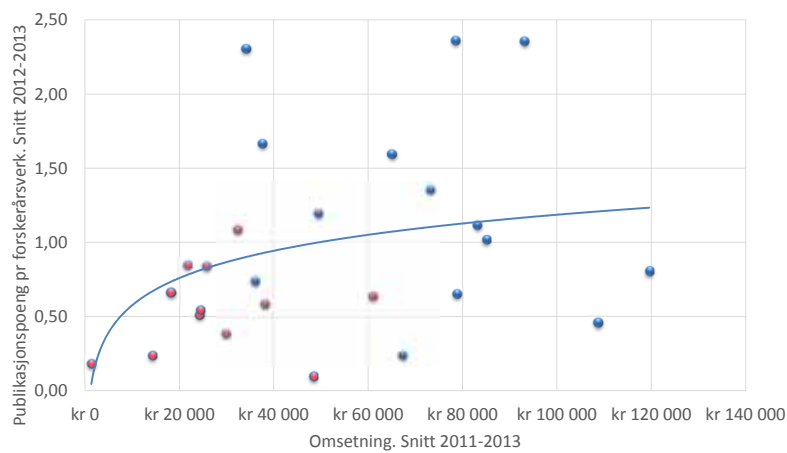
Instituttevalueringer

- Miljøinstituttene april 15
- Teknisk-industrielle 2015
- Samfunnsvitenskapelige 2016
- Primærnæringsinstituttene

Sammenheng mellom struktur og kvalitet? Publiserer de største instituttene mer?

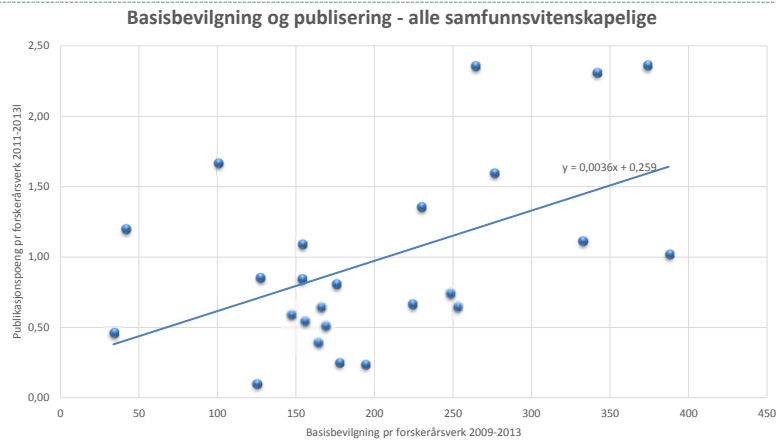
Størrelse og publisering - alle SV-institutter

Kilde: NIFU

Positiv samvariasjon mellom basisbevilgning pr forsker og publisering per forskerårsverk

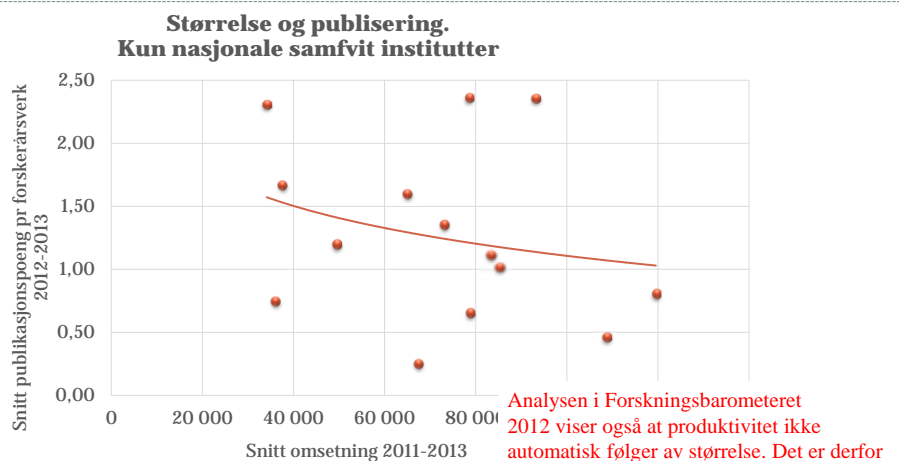
(kilde: NIFU)

Kilde: NIFU

Sammenheng struktur og kvalitet?

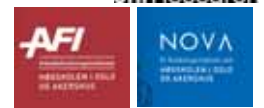
For institutter over 25 mill i omsetning er det negativ samvariasjon mellom størrelse og publisering (kilde:NIFU)

Forskningsmeldingen

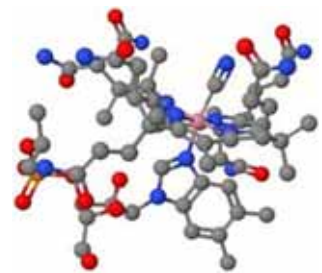
Strukturendringer i instituttsektoren - eierstyrt strategisk tilpasning

- **Markedsstyrt fusjon av institutter**
eks NOFIMA, NIFU
- **Knoppskyting**
eks randsoneinstitutter: UNI Research
- **Fusjon med UH**
eks AFI og NOVA i HiOA (2014)
- **Eierstyrt fusjon av institutter**
eks NIBIO (2015)

Arbeidsdeling og samarbeid

- **Ulike funksjoner - ulike institusjoner, differensierte roller**
 - Understøtte arbeidsdeling
- **Styrk samarbeidet mellom UH og institutter**
 - Klynger, tverrgående sentra, PhD-utdanning osv

Hva mener FFA om forholdet UH-institutt?

- **To hovedmodeller**
 - HiOA-modellen – "alt under ett tak"
 - Trondheims-modellen – arbeidsdeling og samarbeid

FFA 13.04.2015

Samarbeid og fusjon med UH - utfordringer

- **Utfordringer ved fusjoner**
 - Taper fleksibilitet og kapasitet for anvendt forskning, jfr DK og S
 - Ulike kjerneoppgaver
 - NIFUs SAK-rapport: Mer oppdragsforskning i UH forutsetter fleksibilisering i kjernen eller vekst i randsonen
 - Finansieringsutvalget 2015: En BOA-indikator vil svekke arbeidsdelingen mellom UH-sektoren og instituttsektoren
- **Utfordringer ved samarbeid**
 - ✕ PhD-utdanning/forskerskoler
 - ✕ Publisering – assymetri RBO/RBG
 - ✕ Bistillinger

13.04.2015

FFA ønsker SAKS velkommen!

- **Sterke UH og sterke institutter**
 - ulike roller
 - komplementær kompetanse
- **Styrk insentivene for samarbeid mellom UH og I**
 - Sentre og klynger
 - PhD-utdanning/forskerskoler
 - EU-prosjekter
 - Infrastruktur
- **Nordiske/internasjonale SAKS-prosesser**
- **Strategi og organisering er eiernes oppgave**

13.04.15

Finansieringssystemene må understøtte SAK mellom UH og I

Kraftige insentiver for samarbeid

- Klynger, fellesprosjekter, tverrgående sentra
- Finansieringssystemene
 - Stimulere arbeidsdeling, unngå BOA
 - Symmetri i finansiering der vi konkurrerer – ikke inkludere NFR-inntekter

- Kvalitet – fremragende forskning, verdensledende miljøer
- Internasjonal konkurransekraft
- Innovasjon og omstilling

Samarbeid og arbeidsdeling gir konkurransekraft

Ulike samfunnsoppdrag, styringssystem, eierskap, regelverk, ledelse, organisasjon og kultur:

Videreutvikle profil og egenart – gjøre det vi er best på!

- Økt kvalitet
- Økt konkurransekraft
- Effektiv ressursbruk

→ **Arbeidsdeling og samarbeid**

FFA Forskningsinstituttene fellesarena

Takk for oppmerksomheten!

ffa.abelia.no
agnes.landstad@abelia.no
+ 47 91 54 66 10

